

HEINI AHONEN

Yhdessä osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja ylirajaisuutta pohtimassa – Kasvatustieteen päivät 2024 Turussa

Vuoden 2024 Kasvatustieteen päivät järjestettiin 21.–22.11. Turussa. Päivien teemana oli Osallisuus, yhdenvertaisuus ja ylirajaisuus koulutuksessa, ja sitä kokoon tuoti käsittelemään yli 600 osallistujaa: tutkijoita, opettajia ja kasvatustieteen alojen eri asiantuntijoita sekä aiheesta kiinnostuneita henkilöitä.

Kasvatustieteen päiviä edelsi 11 esiseminaaria, joissa orientoiduttiin konferenssin teemaan eri näkökulmista: esiseminaareissa pohdittiin muun muassa perusopetuksen osallisuuden toteutumista, ei-ihmiskeskeisen kasvatuksen merkitystä sekä hyvän vertaisarvioinnin piirteitä. Esiseminaaripäivänä järjestettiin myös Opettajankoulutuksen juhlaseminaari, joka sisälsi muun muassa opettajankoulutusfoorumin seminaarin ja kutsupuhujien, professori A. Lin Goodwin (Boston College) ja professori Hans Gruberin (Regensburgin yliopisto) dialogiluennon globaaleista haasteista ja mahdollisuuksista opettajankoulutuksessa.

Konferenssin varsinainen ohjelma alkoi tuttuun tapaan avajaisista, joissa kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani, professori Jukka Husu ja järjestelytoimikunnan puheenjohtaja, professori Sara Routarinne pitivät tervetuliaispuheet. Avajaistilaisuudessa Suomen kasvatustieteellinen seura kutsui kunniajäsenekseen emeritusprofessori Eero Ropon. Emeritusprofessori Veli-Matti Värri perusteli valintaa konferenssi-

yleisölle käymällä läpi Ropon uravaiheita ja merkitystä kasvatustieteelliselle tutkimukselle maassamme. Viimeksi seura oli nimennyt kunniajäsenen 1990-luvulla.

Päivien pääpuhujina toimivat A. Lin Goodwin Boston Collegesta, Niina Junttila Turun yliopistosta ja FinEdin nuorena keynotepuhujana esiintynyt Anna Wallin Tampereen yliopistosta. Professori A. Lin Goodwinin esitelmä keskittyi opettajuuteen globalisoituneessa maailmassa: miten voimme kouluttaa opettajia paremmin kohtaamaan erilaisia oppilaita yhdenvertaisesti? Goodwin nosti esille globaalin ajattelumallin, jonka avulla opettajien on mahdollista ohjata oppilaitaan kasvamaan huomaavaisiksi ja tarkkaavaisiksi maailmankansalaisiksi. Professori Niina Junttila tarkasteli päivien teemoja keskittyen yksinäisyyteen ja ostrakismiin. Lasten ja nuorten yksinäisyyden kokemukset ovat lisääntymässä, ja niillä on erilaisia lyhyt- sekä pitkäaikaisia vaikutuksia. Esitelmä päättyi muistutukseen siitä, kuinka tärkeää on kuunnella ja olla läsnä kohtaamisissa. Tutkijatohtori Anna Wallinin esitelmässä uppouduttiin metodologian maailmaan tarkastelemalla eläytymismenetelmää ja tarinan täydentämistä aineistonkeruumenetelminä. Wallinin puhe toi esille mahdollisuuksia hyödyntää mielikuvitusta ja tarinallisuutta tietyn ilmiön tutkimuksessa, jolloin siitä voi-

daan saada tietoa ja ymmärrystä laajemmasta näkökulmasta kuin mihin tavanomainen tutkimushaastattelu tai -kysely yltää. Wallinin esitys muistutti myös kasvatustieteen metodologisesta moninaisuudesta ja haastoi pohtimaan tapoja kerätä aineistoa uusilla, erilaisilla tavoilla.

Esityksistä iltajuhlaan

Teemaryhmiä ja symposiumeja toteutui kahden konferenssipäivän aikana yhteensä 40, ja osallistujat pääsivät valitsemaan itselleen omannäköisensä konferenssipolun. Yhteensä sessioita toteutui 126. Tähän sisältyi todennäköisesti myös oma esitys, sillä yli kuudetasadasta osallistujasta 450 oli myös esittäjän roolissa. Näin suuret osallistujamäärät johtivat siihen, että yhden session aikana käytössä oli samanaikaisesti peräti 34 eri tilaa. Monitilaisuus ja rinnakkaissessiot eri teemaryhmissä aiheuttivat tiettyjä lieveilmiöitä, kuten epätaisaista osallistujamäärää sessioissa. Nämä ovat haastavia kysymyksiä ratkaista, sillä rahoituksen saaminen konferenssiosallistumiseen edellyttää useimmiten omaa esitystä.

Konferenssissa juhlittiin julkistamalla erinäisiä palkintoja: Kasvatus-lehden vuoden 2023 tiedeartikkelipalkinto myönnettiin kahdelle artikkelille. Artikkelipalkinnon avajaistilaisuudessa saivat Pia Koirikivi, Saija Benjamin ja Arniika Kuusisto (Helsingin yliopisto) artikkelistaan Ekososiaalisesti kestävä kasvatuksen ihanteet ja haasteet. Tarkastelussa toisen asteen opiskelijoitten näkemykset koulukasvatuksen kehittämistarpeista (Kasvatus 2/2023) sekä Raakel Plamper (Turun yliopisto) artikkelistaan Korkeakoulutuksen muuttuvat merkitykset maksullisessa korkeakoulutuksessa Suomessa (Kasvatus 5/2023). Suomen kasvatustieteellisen seuran väitöskirjapalkinto myönnettiin Oulun yliopistossa väitelleelle Eveleena Puutiolle ”Sais rakastaa ketä haluaa ja olla millanen on”. Alakouluikäisten suhdekulttuurit tyttöyksien rajapinnoilla sekä niiden moninaisuuden mahdollistuminen -työllään. Seuran

pro gradu -palkinnon puolestaan sai Tiia-Mari Tervaharju Tampereen yliopistosta Metsän lapsi tahdon olla: Leikin sukupuolittuneisuus met-säsiopetuksessa -työllään.

Konferenssissa juhlittiin myös iltajuhlan merkeissä. VPK-talolla järjestettyyn juhlaan vieraat tervetulleiksi toivotti Turun kaupungin kasvatuksen ja opetuksen apulaispormestari Piia Elo, joka puheessaan korosti yhdenvertaisen koulutuspolun rakentamisen tärkeyttä mutta myös asiaan kytkeytyviä kuntatason haasteita. Ohjelma oli musiikintäyteinen: luokanopettajaopiskelijoiden ammattimainen ryhmä haastoi yleisöä tunnistamaan potpuristaan viimeisen viiden vuosikymmenen ajalta kotimaisia hittejä. Tämän lisäksi raumalainen Stonewalls-yhtye kutsui jokaisen tanssilavalle sekä uskaliaimmat laulamaan livekaraokea heidän säestyksellään.

Kohti seuraavia päiviä 2025

Viestikapulana toimiva riimusauva luovutettiin päivien päätöstilaisuudessa Lapin yliopiston professori Pigga Keskitalolle ja tutkijatohtori Rauni Äärelä-Vihriälälle, jotka kutsuivat osallistujat mukaan vuoden 2025 Kasvatustieteen päiville. Päivät järjestetään 5.–7.11., ja teemana on Kasvatus ja tutkimus: Kohti kestävä ja globaalia tulevaisuutta.

Vuoden 2024 Kasvatustieteen päivistä kerättiin osallistujapalautetta, johon vastasi 30 prosenttia osallistujista. Tärkeimpänä nähtiin mahdollisuus lämpimään ja kasvokkaiseen paikan päällä kohtaamiseen kasvatustieteellisen kentän asiantuntijoiden kanssa. Taukojen ja siirtymien kiireettömyydestä pidettiin, mutta moni olisi halunnut päästä näkemään laajemmin päivien sisältöä. Haluamme kiittää kaikkia konferenssissa mukana olleita, päivien järjestelyihin osallistuneita sekä Suomen kasvatustieteellistä seuraa mahdollisuudesta järjestää päivät. Suuri kiitos myös Wihurin säätiölle sekä Tieteellisten seurain valtuuskunnalle konferenssin taloudellisesta tuesta.